

verslag

Werkgroep Convenanten -bijeenkomst 5

RDDI

Vergaderdatum en -tijd	11 juli 2023, 13.00 uur
Vergaderplaats	Teams
Aanwezig	Ministerie van Defensie, Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, Provincie Limburg, De Nederlandsche Bank (DNB), Gemeente Zwolle, BZK/PLOOI en RDDI

Contactpersoon

Dienstpostbus Openbaarmaking
RDDI:
OpenbaarmakingRDDI@minocw.nl

Datum
13 juli 2023

Nummer
5

1. Opening en mededelingen

- Mededelingen
 - Verslag van de vorige bijeenkomst
- Deze keer gaan we veel aandacht besteden aan de presentatie van de nieuwe versie van de Twijfelhulp.
 - Zoals jullie weten wordt er nu ook feedback verzameld bij de tegenlezers en via de consultatieronde op het KIA-platform. Daar zijn nog wat vragen binnen gekomen die we aan deze werkgroep willen voorleggen.
 - Vervolgens hebben we nog een aantal stellingen die we willen behandelen, n.a.v. de vorige bijeenkomsten.
 - Er is iemand aanwezig die normaal gesproken in de tegenleesgroep zit. Dit zodat vragen omtrent de Twijfelhulp direct beantwoord kunnen worden.
 - Het verslag van de vorige bijeenkomst is vastgesteld.

2. Nieuwe versie twijfelhulp (bijlage)

- Toelichting op de wijzigingen ten opzichte van de vorige versie
 - Voorbeelden in de Twijfelhulp doornemen
 - Openstaande vragen
- Scherm wordt gedeeld, en we lopen de Twijfelhulp door.
 - Er wordt een korte toelichting gegeven wat er precies veranderd is ten opzichte van de vorige versie.
 - De grootste verandering is dat we in de Twijfelhulp van 4 kenmerken naar 3 kenmerken zijn gegaan. Het 4^e kenmerk ging namelijk over uitzonderingen. De plaatsing van deze uitzonderingen is aangepast. Wanneer je bij kenmerk 1 of kenmerk 3 klikt op 'nee' (voldoet niet aan kenmerk), dan kom je bij een tussenstap waar staat te letten op bepaalde uitzondering.
 - Naar aanleiding van een van de reacties op KI een uitleg toegevoegd over het gebruik van de Twijfelhulp (hoe werkt het, waar moet je klikken, waar verschijnt de tekst bij uitklappen, bovenin zit een balk voor heen en weer klikken tussen stappen, etc.).
 - Je moet nu klikken op de termen om de uitklapttekst tevoorschijn te krijgen, in plaats van eroverheen te bewegen met de muis (dat bleek duidelijker).
 - Vervolgens start je met de definitie voor de niet-jurist. Deze is nog aangescherpt op basis van de feedback. Hier staan ook een drietal voorbeelden bij (Plastic Pact NL 2019-2015, Integraal Zorg Akkoord, Preventie gehoorschade versterkte muziek).

- Je kan deze daar ook downloaden via een link.
- Vervolgens kom je bij de kenmerken, met steeds ook een twijfelknop waarbij verduidelijkende voorbeelden verschijnen.
- Het aantal voorbeelden per kenmerk is teruggebracht naar 2. Bij de uitzonderingen zijn voorbeelden toegevoegd.
- De aanbeveling wordt gedaan ook nog een voorbeeld toe te voegen van een MoU (Memorandum of Understanding). Misschien bij kenmerk 2 omtrent de partijen. Dit zijn geen convenanten, maar overeenkomsten tussen landen. Mogelijke voorbeelden van MoU's worden in de chat gedeeld.
- Suggestie: voeg expliciet toe dat zbo's met eigen rechtspersoonlijkheid niet onder de rijksoverheid vallen; een overeenkomst tussen bijvoorbeeld een ministerie of uitvoeringsorganisatie met zo'n zbo kan wel een convenant zijn.
- Er wordt aangegeven dat de Twijfelhulp wel wat meer gericht is op ministeries, provincies en gemeentes en minder op zbo's (met rechtspersoonlijkheid). We gaan kijken of we daar iets aan kunnen doen (wellicht in de voorbeelden of bij de definitie).
- Hoe sneller feedback op de Twijfelhulp komt, hoe beter. Zodat deze z.s.m. naar de Themawerkgroep kan en in oktober naar de Stuurgroep PLOOI. Kleine aanpassingen en extra voorbeelden kunnen komende weken nog toegevoegd worden. De Stuurgroep PLOOI stelt de werkdefinitie vast. Daarna kan er breed door de bestuursorganen praktijkervaring mee worden opgedaan.

RDDI

Datum

13 juli 2023

De voorbeelden uit de Twijfelhulp worden doorgelopen om te kijken of deze duidelijk zijn en op de juiste plek staan. De feedback vanuit de werkgroep:

- Veel voorbeelden zijn goed, maar de tekst vraagt om kleine aanpassingen ter verduidelijking.
- Voorbeelden bij kenmerk 1, regiodeal: "bindend wordt gemaakt" aanpassen naar "aantoonbaar wordt aangegaan"
- Intentieverklaring weghalen als voorbeeld, was te onduidelijk. IenW heeft een beter voorbeeld en stuurt dit op. **Actie IenW**
- Kenmerk 3 voorbeeld: "(al is het niet...afdwingbaar)" weghalen, verwarrend. Hier gaat het om het beleidsdoel. Ook toevoegen dat er een overheidspartij bij betrokken is.
- Uitzonderingen kenmerk 1: "derde kenmerk" aanpassen naar "eerste kenmerk" (bij alle voorbeelden)
- Uitzonderingen kenmerk 1: grote maatschappelijke akkoorden zijn om praktische redenen niet ondertekend, dit zijn overeenkomsten tussen heel veel partijen, soms wel honderden. Dit moet nog worden toegevoegd bij de toelichting.
- Bij uitzonderingen kenmerk 1 alleen het klimaatakkoord en het zorgakkoord als voorbeelden gebruiken. Enkel op deze voorbeelden is deze uitzondering van toepassing. Het kan ook zijn dat de niet-getekende versie is gepubliceerd, maar er wel een getekende versie is. Daar gaat deze uitzondering niet over.
- Kenmerk 3 voorbeeld: "echter" aanpassen naar "want"
- Uitzonderingen kenmerk 3: benadrukken dat de koopovereenkomst geen convenant. Voorbeeld staat hier om te herkennen wat een convenant is --> En dit is het niet.
- Uitzonderingen kenmerk 3: "operationele afspraken" aanpassen naar "werkafspraken of afspraken die burgers of bedrijven onderling ook kunnen maken"

- Uitzonderingen kenmerk 3: voorbeeld intentieovereenkomst herontwikkeling: in notulen vorige bijeenkomsten nazoeken of dit voorbeeld duidelijker te omschrijven is. Zo niet, dan weghalen.
- Enkele voorbeelden die we kunnen gebruiken worden nog gedeeld. O.a. een voorbeeld dat op de plek kan komen van de intentieverklaring bouwsector (duidelijk niet-ondertekende verklaring) en een voorbeeld van convenant DNB. **Actie DNB**

RDDI

Datum
13 juli 2023

3. Vragen informele consultatieronde en tegenlezers

- Twee vragen die uit de consultatieronde kwamen willen we nog voorleggen. De rest is al behandeld in de vorige bijeenkomsten.
- Een betreft convenanten met 'verbonden partijen'. Er wordt gevraagd of de aanwezigen kunnen aangeven wat precies bedoeld wordt met die verbonden partijen en of we hier iets mee moeten in de Twijfelhulp. Hierop wordt geantwoord dat de reden hier iets mee te doen in de Twijfelhulp niet direct wordt gezien. Er is geen uitzondering voor nodig. Met een verbonden partij (eigen rechtspersoonlijkheid) kan een convenant worden aangegaan net als met iedere andere partij.
 - Volgende vraag is wat de relatie is tussen de Wet gemeenschappelijke regelingen en de informaticategorie convenanten. Reactie werkgroep: de Wet gemeenschappelijke regelingen geeft een aantal mogelijkheden waarmee waarop gemeentes, provincies etc. dingen samen kunnen regelen. Die wet regelt hoe je dat moet doen en welke vormen er zijn. Ook op basis van een Convenant kun je interbestuurlijke samenwerking vormgeven zonder dat je daarbij een apart bestuursorgaan opricht, zoals dat bij een aantal vormen van gemeenschappelijke regeling en wel het geval is. Dit komt dan overeen met een gemeenschappelijke regeling 'zonder meer'. Een van de juristen in de werkgroep biedt aan mee te lezen op de tekst van het antwoord op deze vraag voor KIA.

4. Discussie over het 'hoe': publicatie van convenanten (bijlage)

Voortzetting van de vorige bijeenkomst:

- conceptafspraken (graag jullie reactie)
- als er nog tijd is: nieuwe stellingen

We lopen een aantal van de stellingen door:

- *Convenanten worden openbaar gemaakt in de vorm waarin ze zijn getekend.*

Uitleg: Dit komt de herkenbaarheid ten goede. Er wordt geen overheidsbreed sjabloon, beeldmerk of andere regels voor vormgeving opgelegd. Voor de Rijksoverheid proberen we wel tot een uniform (en open by design) sjabloon te komen, dat ook wordt aanbevolen voor andere overheidsorganisaties.

Vraag: *hoe verhoudt zich dit met de huidige regel dat rijksorganisaties convenanten openbaar maken via de Staatscourant? Zou het openbaar maken van convenanten op grond van de Woo (in de vorm zoals ze zijn getekend) dan de huidige praktijk vervangen?*

- Als eerste medium hebben we altijd nog de Staatscourant waarin convenanten geplaatst worden. De vraag wordt gesteld of we niet doorgaan met alles op de Staatscourant zetten?

Er wordt überhaupt gevraagd of we wel zo moeten focussen op de vormgeving? Convenanten kunnen immers erg verschillen van elkaar en de vormgeving is ook afhankelijk van de wederpartijen. We moeten misschien eerst de vraag stellen wat we precies bedoelen met de zin 'in de vorm waarin ze zijn getekend'. Staatscourant heeft een hele eigen lay-out. Vervolg: BZK/PLOOI neemt contact op met de beheerders van de Staatscourant om te vragen hoe zij omgaan met dit vraagstuk en welke versie daar wordt gepubliceerd. Daarna behandelen we dit punt nogmaals. **Actie BZK/PLOOI.**

RDDI
Datum
13 juli 2023

- Stelling: *Wanneer een convenant of een deel daarvan niet openbaar gemaakt kan worden, omdat het onder een uitzonderingsgrond valt, wordt aangegeven op grond van welke uitzonderingsgrond(en) de informatie niet openbaar gemaakt kan worden. Op dezelfde wijze als bij een Woo-verzoek.*
- Over deze stelling ontstaat discussie. Er wordt gereageerd dat dit in praktijk erg veel werk is. Het is de vraag hoe haalbaar dit is (vooral voor kleine gemeentes). Bovendien zijn diegene die de convenanten sluiten geen juristen en zullen geen kennis hebben van lakken/lakgronden. Daarop wordt benadrukt dat dit echter belangrijk is in het kader van de transparantie en ook omdat men anders wellicht Woo-verzoeken krijgt over wat gelakt is. Vanuit de Themawerkgroep zal waarschijnlijk ook dit voorstel worden gedaan (om dit voor alle categorieën af te spreken). De toelichting geven op de afweging rond het lakken hoeft hierbij niet, maar wel het artikelnummer van de uitzonderingsgrond. Men geeft aan te hopen dat de lakprogramma's dit geautomatiseerd kunnen gaan doen, omdat het anders erg bewerkelijk gaat worden, met veel uitvoeringskosten. Er wordt bediscussieerd wat de makkelijkste manier kan zijn op dit te gaan doen. Er worden op dit moment in praktijk überhaupt heel weinig convenanten gelakt (dus het is ook de vraag hoe een groot issue dit gaat worden).

Er wordt ook aangegeven dat je bij de convenanten die in toekomst gesloten gaan worden je natuurlijk al rekening kan houden met de openbaarmaking bij het opstellen (bv. een standaardtekst over het weglakken van de handtekeningen). Dan geldt het probleem dus vooral voor de geldende of verlengde convenanten. We moeten hier een goed werkinstructie voor gaan maken, met een inschatting hoeveel werk dit gaat zijn.

Er wordt een duidelijk signaal gegeven dat deze stelling lastig uitvoerbaar is. Daarom wordt er gevraagd of de betreffende organisaties duidelijk op papier kunnen zetten waarom dit precies zo is, liefst met praktijkvoorbeelden. Dit kunnen we dan weer meenemen. **Actie werkgroepleden**

5. Vooruitblik volgende bijeenkomst

- Wat is er nog nodig voordat de Twijfelhulp richting Stuurgroep kan?
- Vervolg 'hoe' publiceren

- Van de tegenlezers hebben we het signaal opgevangen dat zij graag de nieuwe versie van de Twijfelhulp willen zien. Die wordt daarom hierna met hen gedeeld, met het verzoek om nog een laatste check te doen op de inhoud. Daarna komen we tot een versie die naar de Themawerkgroep kan.
- Complimenten voor de Twijfelhulp!
- Volgende bijeenkomst gaan we door met de stellingen.
- Volgende bijeenkomst plannen we in de laatste week van augustus.

RDDI

Datum

13 juli 2023